

»SLOVENE« velja po pošti na vsi strani Jugoslavije in v Ljubljani: za celo leto naprej . . . K 180.— za pol leta . . . . . 90.— za četrt leta . . . . . 45.— za en mesec . . . . . 15.— Za inozemstvo oololožno K 240.—

== Sobotna izdaja: == Za celo leto . . . . . K 30.— za inozemstvo . . . . . 35.—

SLOVENE

==== Inserati: ==== Enostopna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor) za enkrat . . . . . po K 6.— poslana itd. . . . . po K 9.— Pri večjem naročilu popust. Najmanjši oglas 59/3 mm K 15. Izhaja vsak dan izvenredni podeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Evakuacija Koroške.

Velikovec, 23. okt. (Izvirno.) Sinoči je odšlo naše vojaštvo iz Koroške. Dobilo je povelje, da mora do 7. ure zvečer zadnji vojak zapustiti Koroško. Tudi policijske čete so dobile isto povelje, ki pa se je uknilo. Ententno zastopstvo je zahtevalo takojšnjo umaknitev vojaštva, ne da bi dalo garancije za varstvo slovenskega življa. Sploh se gospodje ententni zastopniki za varstvo Slovencev malo brigajo in ne kažejo v tem oziru tiste agilnosti, kakor so jo kazali prej pri vsaki najmanjši, tudi popolnoma neutemeljeni nemški pritožbi zoper našo upravo. Čuje se da zahtevajo razorožitev civilnega prebivalstva. Vedeti pa morajo, da imajo vsi Nemci orožje, kakor se jim je še pred plebiscitom povedalo, pa tega niso hoteli razumeti. Nikjer se ni slišalo, da bi bil en naš človek kakega nasprotnika napadel; naši ljudje tudi nimajo nobenega orožja. Ako imajo posamezniki izjemoma kako orožje, jim služi to le v varstvo pred nemškimi napadi. Zato bi pričakovali, da bo ententa razorožila vse nasprotnike, ki na naše ljudi streljajo z vojaškimi puškami in revolverji, naše ljudi pa zaščitila ali, če tega sama ne more, pustila začasno naše vojaštvo na Koroškem, ali dala našim ljudem v obrambo orožje.

Velikovec, 23. Čuje se, da nameravajo Nemci Narodno šolo v Velikovcu, ki je last Družbe sv. Cirila in Metoda, uporabiti za instalacijo nove bolnišnice. S tem že vnaprej kažejo, kako hočejo varovati slovensko manjšino na Koroškem, in koliko so vredna zatrdila dunajskih časopisov.

Teror.

Zagledal je luč belega dne nov načrt zakona, ki ga je sestavil demokratični minister za notranje zadeve dr. Draskovič in ga je sprejel ministrski svet. Ta načrt se glasi naredba o spoštovanju države in reda v njej in se misli predložiti začasnemu parlamentu.

Kdor čita glavne določbe tega načrta, mu prihaja vroče. To je izjemni zakon, kakršnega si dozdaj ni upala predložiti nobena vlada v Evropi ljudskemu zastopstvu. On daleč prekaša takozvane Bismarckove majske postavbe proti enemu delu nemških državljanov in se da le primerjati z Leninovimi dekreti proti kontrarevolucionarjem. Če bi naš parlament vladi ta zakon dovolil, potem vlada s pomočjo policije in vojaštva v par mesecih zaduši vsako neljubo ji politično gibanje v državi.

Najprej se določa ustanovitev posebnih vojaških oddelkov, ki bodo zasledovali hajduke in dezertarje in imeli nalogo preseljevati njihove rodbine; kaj se ima z njimi samimi zgoditi, ne izvem. Hajdukov pri nas ni; kar pa se tiče dezertarjev, uvaja belgrajska vlada čisto novo metodo kazenskega postopanja, ki je veljala v starem in sred. veku, v modernem pa se je že zdavno odpravila, dokler je niso zopet oživili ruski komunisti: da se kaznujejo starši za prestopke otrok, otroci za prestopke očeta, žena za zločin moža! Ali je v naši državi res toliko dezertarjev, da se smejo predlagati take drakonske odredbe, ki naj zadenejo ne samo krivca, nego celo njegovo družino in jo gospodarsko uničijo? V primeri s tem je stari vojaški kazenski zakonik, ki je jemal v obzir olajševalne okolnosti in zadel samo krivca, naravnost blag in ni niti v vojnem času odgovornost za dezertarstvo razprostil na nedolžno sorodstvo. Mi pa živimo zdaj v miru, kjer so take izjemne postavbe desetkrat bolj neupravičene.

Glavna točka pa je sledeča: »Vsaka propaganda ustna in pismena za rešitev današnjega reda v državi in družbi se bo kaznovala z zapornim do dveh let, tiskarne pa se bodo zatvorile in združevanja prepovedala.« Taka določba je vredna samo kakega sovjetskega komisarja ali pa reakcionarnega generala. Ker se ti zločini ne bodo kaznovali rednim sodnijskim potom po obstoječih kazensko-pravnih določbah in nazorih, ampak administrativno, bomo, ako se ta naredba res uveljavlja, v naši državi imeli razmere, kakor so vla-

Velikovec, 23. (Izvirno.) Evakuacija Koroške od strani jugoslovanske uprave se je začela izvrševati. Na veliko začudenje prebivalstva je plebiscitna komisija določila, da se pridele našim uradom v informativne svrhe nemški uradniki, še preden se Nemcem izroči uprava. Ta ukrep je za našo državo naravnost poniževalen.

Velikovec, 23. (Izvirno.) Po plebiscitu je nastala na Koroškem med slovenskim prebivalstvom in uradnim pravno panika. Pred vsem učiteljstvo je po veliki večini zapustilo svoja mesta in odšlo iz dežele. Narodni svet v Borovljah je prenehal s svojim delovanjem in s tem pripomogel k še večji zmešnjavi. Tudi v uradnih navodilih za evakuacijo ni videti četnega postopanja. Tako zahteva vojaška uprava, da morajo do 29. t. m. biti vsi tovorni in osebni avtomobili spravljani iz Koroške, akoravno se ne ve, ali bo uradništvo do 29. t. m. moglo oddati vse posle. To se pravi, da morajo uradniki sicer ostati do nadaljnjega na licu mesta, da pa se jim odvzame možnost spraviti svoje stvari iz Koroške. Prevoznih sredstev namreč ni na razpolago razun tovornih avtomobilov. Tudi telefon bi moral biti do 29. t. m. spravljen, nihče pa ne ve, kako morejo uradi brez telefona opravljati svojo službo še naprej. Finančna straža je včeraj oddala svoje posle nemškimi zastopnikom in nihče ne ve, ali ne bodo nemški finančni stražniki ovrzali izvoz pohištva in imetja našega uradništva. Vidi se, da se evakuacija ne vrši po točno določenem načrtu.

dale pod Nikolajem II. Kaj pa se bo smatralo za »rušitev današnjega reda v državi in družbi?« Danes vlada centralizem, torej spadajo vsi zagovorniki avtonomije na dve leti v ječo, tiskarne, kjer se tiskajo takšni listi, se imajo zatvoriti, vse stranke in društva pa, ki stojijo na tej podlagi, razpustiti. Ali pa: »sedanji red v družbi.« Vsi so proti sedanjemu družabnemu redu; ni je niti ene stranke razun morebiti stranke gospoda ministra Draskoviča, ki bi ne bila proti temu redu, od uradnika do gospodinje, ki čuti posledice obstoječega družbenega reda, so vsi napolnjeni le ene želje: da bi se ta red čimprej umaknil drugemu; kmet, delavec, inteligent, vsi želijo, da se čimprej zruši, pa pride dr. Draskovič in žuga z ječo vsakemu, ki s tem redom ni zadovoljen in bi se drznil pripomoči k njegovemu rušenju! Potem spada ves slovenski, hrvatski in srbski narod v ječo, od hišnega posestnika do policaja!

Za ljudi in organizacije, ki so resnično človeški družbi nevarni, ki stremijo za nasilnim in krvavim prevratom, kateri bi postavil na kocko obstoj države, obstojajo redni zakoni in sodišča, ki morejo njih delovanje onemogočiti in določiti še celo strožje kazni nego jih uvaja gospod minister za notranje zadeve. Ako pa ima politična oblast, ki stoji pod pritiskom vlade, vso moč, da posega po teh, ki se od iste oblasti smatrajo kot »rušilci današnjega reda«, potem ne bo nikdo varen in se nehejo vsi pojmi o moderni pravni državi, za kakršno se Jugoslavija smatra.

Načrt o redu in radu pa se obrača z vso ostroostjo zlasti proti delavskemu stanu. Anglija, kjer danes stavkajo vsi premogarski delavci, ne pozna takih določb, kakor si jih je izmislil naš minister za notranje zadeve v državi, ki od delavskih mezdnih gibanj pač še ni občutno trpela. Odzaj se ne bo smelo začeti niti lokalno niti splošno delavsko mezdno gibanje, preden tisti, ki nameravajo stavko, ne dobe za to dovoljenja od ministrstva za socialno politiko. Ako bi se komu ta določba zdela pametna, pa ga moramo vprašati, zakaj taista vlada ne zahteva, da bi delodajalci morali vprašati preje za dovoljenje ministrstvo za socialno politiko, ako nameravajo delavstvo izpreti, ga radi dozdevnega zmanjšanja produkcije odpustiti ali pa plače znižati?

Rafinirana pa je tudi določba o discipliniranju uradnikov, kateri bi »sabotirali državno službo«. Mi smo odločno za to, da uradniki vesno izpolnjujejo svojo služ-

bo, če so pošteno plačani; tudi za to, da imajo posegati po skrajnih sredstvih, to je po sabotaži in štrajku samo v skrajnih slučajih, kadar je res ogrožena njihova eksistenca, ker uradnik mora pred vsemi drugimi stanoviti poznati poštvalnost in svojo veliko odgovornost za pravilno funkcioniranje državnega aparata, od katerega je odvisen blagor vseh državljanov. Toda postaviti uradnika pod neomejeno kontrolo disciplinarnih sodišč, ki bodo mogla smatrati za sabotažo vse, kar se bo zljubilo višji državni upravi, se pravi izročiti ga najrazbrzdanejši samovolji. Ako uradnik ne bo spravljen pod zakon vsak slučaj, ki ga bo vlada smatrala za »ogroženje državnega in družabnega reda«, pa bo vlada to proglasila za sabotažo in uradnik bo mogel po dolgoletni vestni službi s trebihom za kruhom! Gospod minister, uradništvo dajte pragmatiko, kjer boste lahko natančno določili njegove pravice in dolžnosti in jih točno opredelili, izjemne postavbe pa izdajajte proti hajdukom!

Tudi določba o zaporu do enega leta, ki čaka onega, kateri »ponižuje eno plem«, je tako elastična, da bo policija lahko zašla vsakega, kateri se bo n. pr. potoeval za pravice slovenstva ali hrvatstva ali srbstva, kajti tudi to bi mogel kak iznajdljivi demokratični minister smatrati za »ponižanje drugega plemena«. Sicer pa zoper hujskače proti drugemu narodu v državi obstojajo redni zakoni, ki zadostno garantirajo plemenski mir v državi. Čudno pa je, da se minister ni spomnil tudi na tiste elemente, ki hujskajo proti katerikoli veri in konfesiji v državi.

Čisto izključeno je, da bi parlament sprejel tako postavbo, ki iz pravne države skuša napraviti absolutistično satrapijo po vzorcu nekdanje Turčije in Moskve. Toda značilno je, kako se sedanji vladi pred otvoritvijo konstituante mudi z izdajanjem naredb in zakonov, ki tako globoko posegajo v individualno in društveno svobodo državljanov in o katerih bo imela pravico sklepati samo konstituanta!

Volivni boj za konstituanto.

Danes ob pol 11. uri dopoldne

vsi naši ljudje v Ljubljani, volivci in nevolivci, moški in ženske

na naš shod v „Unionu“!

Kdor nima še vstopnice za shod, jo bo dobil danes ob 8. do 10. dopoldne v tajništvo vodstva SLS v Jugoslovanski tiskarni II. nadstropje, od 10. naprej pa pred veliko dvorano v Unionu pri naših rediteljih.

Na svidenje v Unionu!

Vodstvo SLS za Ljubljano.

v Volivne mahinacije Pribičevića. Pribičević je dal, kakor znano, te dni po svojem časopisu raztrobiti, da so ministri dr. Korošec od Jugoslovanskega kluba in ministri dr. Drinković in Kovačević sprejeli centralistični načrt ustave, ki se ima predložiti konstituantu. To se je pa izkazalo kot neresnica. Ministrski svet ni nobenega načrta sprejel, marveč se le posvetoval o eventualnem načrtu, ki bi se mogel predložiti konstituantu kot podlaga dela, izdelan pa ta načrti sploh še ni, ampak ga ima šele izdelati minister za konstituanto. Naš zastopnik v ministrskem svetu zato ni v nobenem oziru sprejel nobenega ustavnega načrta niti preudiciral svoji stranki, ravnotako ne zastopnika Hrvatske Zajednice. — To so metode, katerih se poslužuje demokratična stranka, da prevzara jugoslovansko javnost.

v JDS, se danes v »Jutru« v uvedniku baha, kako »demokrati korakajo na plan«. Ali »Jutro« res misli, da javnost ne zna šteti do pet? Demokratski korakajo na plan, na kandidatsko listo za Ljubljano so pa postavili same nepristaše svoje stranke — dr. Tavčarja, dr. Reiserja in dr. Mohoriča! Tistega dr. Tavčarja, ki je ostro napadal Pribičevića, se norčeval iz finančne politike Veljkoviča in Stojanoviča in demokratske izvoznice nazval Hibus-tirje! Zato ga je Pribičevićeva »Riječ« tudi grdo napadla, mladini so pa »Jutro« osnovali. — Kako si potem demokrati še upajo pisati, da »korakajo na plan«?

NAČELNIKOM IN ODBORNIKOM ORGANIZACIJ S. L. S.

V ponedeljek, dne 25. oktobra popoldne ob 3. uri naj se zberejo vsi načelniki in odborniki S. L. S., ki se udeležijo zboru zaupnikov, v knjižnični dvorani Jugoslov. tiskarne III. nastr., k važnemu posvetu. Načelstvo S. L. S.

v Volite vsi J. D. S. »Jutro« je začelo v svoji včerajšnji številki razpravljati o krivcih koroške nesreče ter beseduje: »Dr. Brejce ne le nikdar ni informiral demokratske poslance o stanju plebiscitne akcije, marveč je celo odklanjal sodelovanje od demokratske strani, smatrajoč plebiscitno vprašanje za prvovrstno klerikalno politično zadevo. Nobenega dvoma, da nosi klerikalna stranka vso težo odgovornosti za

koroški plebiscit, Demokratije so sicer iz nesebičnega narodnega čustvanja po najboljših močeh sodelovali, a zavedali so se, da so bili v očigled klerikalni zlorabi plebiscitnega vprašanja le peto kolo, ki bi v slučaju ugodnega uspeha odletelo.« Nasproti temu brezvestnemu besedičenju ugotavljamo: prvič: v deželni vladi za Slovenijo je sedel dr. Gregor Zerjav, ki je bil neprestano o vsem informiran in je za vse vedel. Ali je dr. Zerjav pristal SLS, ali JDS? Ali se more človek, ki zna prešteti svojih pet prstov, misliti, da se dr. Zerjav o koroški akciji svoje stranke ni informiral? Drugič: Za propagando na Koroškem sta bila nalašč zato ustvarjena narodni svet v Velikovcu in narodni svet v Borovljah. Na čelu obeh institucij je stal general Maister in njegov tajnik prof. dr. Dolar, člani narodnih svetov pa so bili po veliki večini pristali demokratske stranke! Ali se predrzne »Jutro« s svojim Zerjavom trditi, da sta general Maister in dr. Dolar »klerikalca«? Tretjič: Nihče na cellem Slovenskem si ne upa zanikati, da je v vseh narodnih organizacijah na Koroškem igralo prvo vlogo slovensko učiteljstvo. Ali si upa »Jutro« trditi, da stoji učiteljstvo v taboru Slovenske ljudske stranke? Četrtič: ugotavljamo, da se liberalna stranka v svoji oslabiljenosti poslužuje najnižjih sredstev, da reši nekaj svoje razpadajoče moči. Volite vsi patriotsko JDS.

Zbor zaupnikov S. L. S.

se vrši v ponedeljek dne 25. okt. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o političnem položaju. Poroča dr. Korošec.
2. Naš volivni program. Poroča dr. Gosar.
3. Naše gospodarske naloge. Poroča poslanec Brodar.
4. Sklepanje o kandidatih za volitve v ustavotvorno skupščino.

Načelstvo SLS.

v Zopet Pribičević! Naša centralna vlada se je letos posebno vneto zavzela za akademike; objavila je popolnoma nepremožnim za Belgrad in menda tudi za Zagreb po 2000 K, a za Ljubljano, mesto smešno nizkih cen, po 1200 K mesečne podpore. Belgrajski akademiki so tako srečni, da dobe poleg obljube še podporo, mi reveži na ljubljanski univerzi, petem kolešu itak prebogato jugoslovanske kulture, se bomo morali zadovoljiti z obljubo samo. Mečkalo in mečkalo se je toliko časa, da se je gospodinu Pribičeviću zazdelo, da je — »nestalo novaca«! Zdaj pa garaj s

sonalne zadeve poverjenišva za uk in bo- gočastje in poverjenišvo za javna dela. — V seji poroča naš delegat dr. Šubelj o po- ložaju na Koroškem. Od plebiscitne komi- sije je zahteval, da zagotovi osebno var- nost ter varnost življenja in imovine naših uradnikov in slovenskega prebivalstva na Koroškem. Predlagal je, da se sestavi med- zavezniška komisija, ki naj kontrolira ne- prestando in efektivno delo avstrijske upra- ve, da se preprečijo vse krivice napram našim sorojakom. Plebiscitna komisija je v seji dne 19. oktobra 1920 sklenila, da av- strijski delegat izda v cona A proklamacio, v kateri se zamajčijo varnosti, ki jih daje člen 92 st. germainse mirovne pogodbe. Naš delegat je naprosil, da se v posebni proklamaciji ponove tudi oni odstavki raz- glasov medzavezniške plebiscitne komisi- je, ki so pisani v istem duhu. Uprava v ple- biscitni cona A se odda postopoma. Glede javne lastnine kakor železnic, mostov, cest, aprovizacijskih zalog itd., za katere je naša uprava založila velike vsote, se sestavijo natančni zapiski, na podlagi katerih nam bo mogoče reklamirati naše investicije. V svrhu ugotovitve investicij se ustanovita dve medzavezniški komisiji, v katerih bo- sta zastopana tudi po en zastopnik naše države in Avstrije. Komisiji bosta sestavili inventar, izvršili cenitve in uredili vse po- trebno. V splošnem se poudarja, da naj ostane slovensko ljudstvo doma, naj po- sestniki ne prodajajo zemljišč. Na Koro- škem naj ostanejo zlasti domači duhovniki in učitelji. Vztrajati moramo pri zahtevi minoritetnih šol, do katerih imamo pravico po mirovni pogodbi. Slovensko ljudstvo na Koroškem naj se zaveda, da ima po mirov- ni pogodbi zajamčene minoritetne pravice, da bodo stali tudi vse napreje pod var- stvom Jugoslavije, ki bo v prvi vrsti pokli- cana, da štiti naše rojake proti vsem krivi- cam od strani Nemcev pri ligi narodov.

Odesa oblegana.

LDU Dunaj, 27. oktobra. (DunkU.) Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Kamjen- ca Podolskega od 21. t. m.: Ukrajinske če- te so prodrle pri Vinici boljševisko fronto. Prekoračile so železniško črto Zmerinka- Kijev in so v smeri proti Pertičovu globo- ko prodrle v sovražne etape.

LDU Dunaj, 23. okt. (DunkU.) Ukra- jinski tiskovni urad poroča iz Bukarešte, da so rdeče čete že večinoma zapustile Odeso. Mesto oblegajo na severu ukrajini- ski vstasi. Železniška proga Odesa — Zme- rinka do Balte je v rokah ukrajinskih vsta- šev.

LDU Helsingsfors, 23. okt. (Wolff.) Po poslednjih poročilih iz sovjetske Rusije so bile tri četrtine čet iz Petrograda odposla- ne na južno fronto. Poveljniki sovjetskih armad so jako nervozni in izbirajo častni- ke za južno fronto zelo oprezno. Na mnogi- višjih poveljniških mestih se nahajajo podčastniki in vojaki, ki so nedvomno kom- unisti. Troške za vzdrževanje armad mora plačati prebivalstvo. To zbuja zlasti v delavskih krogih veliko nezadovoljnost.

Poraz komunistov na Bol- garskem.

LDU Belgrad, 23. oktobra. (ZNU.) »Politika« poroča iz Sofije: Na kongresu bolgarskih socialistov, na katerem so skle- pali o pristopu k tretji moskovski interna- cionali, so komunisti doživeli velik poraz. Ogromna večina udeležencev je izjavila, da ne sprejme niti enega od 21 pogojev, ki jih je Ljening stavil za vstop v tretjo interna- cionalo. Pri glasovanju je bilo oddanih 106 glasov proti Moskvi, za tretjo internacio- nalo pa 28 glasov.

Krvav zločin pred so- diščem.

LDU Dunaj, 23. oktobra. (DunkU.) »Korrespondenz Herzog« javlja iz Inomo- sta: Danes se je dogodil pred tukajšnjim okrajnim sodiščem krvav zločin. 55 letni bivši delavec Kerschbaumer se je za- govarjal pred sodiščem, ker je oklofutal že- no. Ko je žena opisovala njegovo dejanje, jo je Kerschbaumer zmerjal tako, da ga je sodnik obsodil na 24 ur zapora. Nato je po- tegnil Kerschbaumer nož in se vrgel na že- no ter jo štirikrat zabodel, da se je zgru- dila na tla. Nato je skočil Kerschbaumer k sodnikovi mizi in zabodel sodnika dva- krat v hrbet. Tudi funkcionarja državnega pravdnštva je enkrat sunil z nožem v zad- nji del glave. Med splošno zmešnjavo se je morilcu posrečilo pobegniti. Tri težko ra- njene žrtve so prepeljali v kirurško klini- ko kjer je žena podlegla ranam. Poškod- be funkcionarjev pri sodišču so težke, niso pa smrtonosne, čez pol ure je morilec sam prišel v jetnišnico.

Izgredi na Irskem.

LDU London, 22. oktobra. (Reuter.) Davi so bile na raznih krajih mesta Du- blina eksplozije, dočim so slišali močno streljanje s puškami. Kakor se doznavo, so napadli arzenal. Po drugem poročilu so se napadalcu polastili velike množine orožja

in streliva in v svojem boju z redarji up- rabljali orožje.

Pogajanja med Čehoslo- slovaško in Avstrijo.

LDU Praga, 22. oktobra. (DKU) Vsled demarše, ki jo je danes avstrijski uprav- nik napravil pri zunanjem ministru dr. Be- nešcu, se bodo v začetku oktobra prekinje- na pogajanja glede sladkorja obnovila, ker je avstrijski državni urad za finance izja- vi, da je pripravljen, vsak čas obnoviti pogajanja o ureditvi starih kronskih dol- gov in vestno proučiti eventualne česko- slovaške protipredloge.

Politične novice.

Proti militarizmu. Predvčerašnjim smo napisali članek o neizmerni škodi, ki jo dela našemu ujedinjenju brezmišlno početje militarizma. Sobotno »Jutro« nam odgovarja, da je naša armada danes naj- večja moralna sila Jugoslavije, »glavni steber našega mednarodnega ugleda« in pravi: »Z gnusom mora vsak pošten na- rodni človek opazovati početje stranke, ki s psovanjem na našo narodno vojsko spod- kopuje zadnjo avtoriteto države.« Na to odgovorimo sledeče: Če je naša armada največja moralna sila Jugoslavije, o čem- mer noben pošten Jugoslovian ne dvomi, potem stavimo na vsakega resnega člove- ka vprašanje: Ali se z uvajanjem batin, s pretepanjem možva, z gledanjem v soln- ce in sličnimi nečlovečnostmi naša »naj- večja moralna sila« veča ali manjša? Ali se z dejanji, ki ubijajo vse veselje do voja- škega stanu ter vzbujajo pri ljudstvu sovra- štvo do narodne vojske, »steber našega mednarodnega ugleda« krepi ali podira? Kdo dela za utrditev ljudske brambne sile: Tisti, ki jemlje v zaščito vso nečlovečnost militarizma in povzroča tako le srd in ne- zadovoljnost med našim moštvom, ali tisti, ki te nečlovečnosti kritizira in zahteva njih odpravo? Ali misli »Jutro«, da se bo onim našim fantom, ki so stali 10 ur do pasu v vodi in si skvarili zdravje, vrnila ljubezen do naše vojske s par frazami o »narodnem edinstvu«? Naše moštvo ne mara fraz, temveč zahteva, da se ravna z njim človeško, pošteno in pravično, kar je podlaga vse discipline, vsega reda in vse moči vsake vojske. Kdor brani po svetovni vojni nezakonito in surovo početje milita- rizma, pripravlja tla za popolno oslablje- nje naše brambne sile. Slovenski možje in fantje, oddajte vsi svoje glasove liberalni stranki in njihovim zaveznikom »samo- stojnejšem«, ki ne najdejo besede kritike nad militarizmom, nad zlorabo naše ponos- ne vojske in nad takim razdiranjem držav- ne moči in ugleda!

O korupcijski aferi na Koroškem pišejo dalje listi. Tudi mi smo marsikaj o tem čuli. Treba v interesu naše stvari le želeči, da bo preiskava stroga in se bodo krivci, ako se obdolžitve izkažejo kot res- nične, eksemplarično kaznovali. V takih slučajih bi izjemni zakon bil čisto na mestu.

Grški poslanik pri dr. Vesniču. — Grški poslanik v Parizu g. Romanos je včeraj popoldne posestil našega ministr- skega predsednika dr. Vesniča.

Pomen volivnega uspeha v Nemški Avstriji. »Narodna Politika« se v uvodu- ku dne 22. t. m. peča z volilnim izidom v Nemški Avstriji in piše z ozirom na zmago krščanskih socialcev: »Krščansko-social- na stranka je monarhistična stranka, ki hoče restavracijo habsburške monarhije bodisi v njeni prvotni obliki, bodisi v obli- ki donavske konfederacije ali bavarsko- avstrijske katoliške države. Te njihove težnje, ki jih zelo podpira Francija in Mažarska, nam Jugoslovanom ne morejo biti indiferentne, ker bi taka država sku- šala, da bi v svoje kolo pritegnila tudi Ju- goslavijo ali vsaj kak njen del. Kolikor koli je zmaga krščansko-socialne misli simpä- tična in značajna za družabno orientacijo srednje Evrope in njeno ozdravljenje — načrti krščanskih socialcev o povratku Habsburgovcev, ki bi posegali v našo in- tegriteto in delali eksperimente z Ju- goslavijo, bi naleteli na najodločnejši odpor vsakega Jugoslavana brez razlike prepri- čanja. Jugoslovani, osvobojeni petstolet- nega suženjstva pod Habsburgovci, znajo preveč dobro ceniti svobodo in samostoj- nost, da bi ju hoteli žrtvovati interesom nemško-avstrijskih krščanskih socialcev ali Francije in Mažarske.«

Vojaška zveza vzhodno-evropskih držav. Ukrajinskemu dopisnemu uradu poročajo iz Varšave: V Rigii ina sejo kon- ferenca vojaških zastopnikov Finske, Es- tonije, Latske, Poljske in Ukrajine. Pred- met pogajanj je vojaška zveza imenovanih narodnih držav.

Prva orlovska riev.

V Orehovi pri St. Jerneju na Dolnjem je s. t. m. padel prvi Orelovčan. Mladi, 20letni, Viktor Novak je bil zunaj vase iz zasede napaden, ko je s tovariši šel k telovadbi v St. Jernej. Z debelim železom je dobil na glavo udarec, ki mu je razklal črečino. Izredno močni mladenič se je

v novomeški bolnišnici boril s smrtjo do 17. t. m., ka ga za smrt rešila strašnega trpljenja. Napadali so bili podivjani nasprotniki, ki v novomeških za- porih čakajo obsodbe.

Ta zločin je celo dolino strašno razburil. Vse ljudstvo je ogorčeno do skrajnosti nad podivjanci, ki so na mladem fantu izvršili uboj, da, premiš- ljen umor. Viktor Novak je bil brijten, prijazen in pošten fant, ki je bil pri vseh zelo priljubljen. Bil je po svojem značaju in zmožnostih poklican za bodočega voditelja svojega okraja. Nasprotniki so ga vabili v svoje vrste. Ko je vse njih vabe pri- jazno, a odločno odklonil, so ga zasovražili in ga je sedaj eden od njih ubil.

Ko je ležal v bolnišnici in so ga hodili nje- govci stari, sestre, brat in drugi sorodniki in pri- jatelji obiskovat, je vedno govoril o Orlu, o orga- nizaciji itd. Umrl je lepo kot pravi krščanski mlade- nič.

Pogreb dne 20. t. m. je bil prava manifestacija krščanske organizacije. Domači šentjernejski Orli so v krogih prišli po truplo svojega brata v Novo mesto, došli so trebanjski Orli, Orlice iz Smihela in zastopniki Orlovske zveze iz Ljubljane. Ko je truplo blagoslovil premil, g. novomeški prost dr. Elbert, se je sprevod začel pomikati proti St. Jer- neju. Sprevod je v burji in dežju spremljal peš do pokopališča smihelski kaplan g. Gornik.

Na meji rojstne občine na Mokrem polju je pričakovala ogromna množina ljudstva iz cele št- jernejske fare. Zastopane so bile prav vse vase cele fare. Dve dolgi vrsti deklet ste tvorili spalin, ko se je voz z raskvijo peljal mimo. Vsako dekle je nosilo v roki lep šopek ali venec. Ihtenje ljud- stva nepopisno. Od tu je vodil sprevod v Oreho- vico šentjernejski g. župnik v spremstvu petih du- hovnikov iz krške doline. Na vsi dolgi poti od Mo- krega polja do Orehovice so stali gruča ljudi, ki so se pridružile pogrebu, vsa dekleta z venci in šopki. Sprejad je korakalo 50 Orlov, ki so kot za- stopniki odsekov krške doline prihitali vkljub burji in dežju. Množica je bila vsa v solzah, ko je obstal voz z raskvijo pred očetovo hišo rajnega Viktoria.

Na grobu je govoril nagrobni govor v imenu Orlovske zveze bratu Viktorju v slovo urednik br. Kremžar, v imenu domačih Orlov pa načelnik br. Globav. Glasen plač in jok je pretresal mno- žico, ko se je urednik Kremžar poslavljaj od po- kojnega brata Orla: »Brat Viktor! Prišli smo, da vzamemo od Tebe zadnje slovo! Poslavlja se od Tebe Orelov, poslavljajo Tvoji prijatelji, ob grobu plakajo mati in oče, sestre in brat. In tam-le stoji hiša Tvojega očeta, katere Te je od usodnega več- era pričakovala. Tebe, bodočega gospodarja, da se vrneš, in pričakala, da si se danes vozil mimo nje v tihem grobu. Ko se poslavljamo od Tebe, nam v našem jadu pride na misel ona strašna beseda, ki jo je Bog izrekel prvemu ubijalcu: »Kajni! Kje je Tvoj brat Abel?« Kajni? Kje je naš brat Viktor? Toda ne! To so besede sodbe. Mi pa nismo pokli- ceni, da izrekamo obsodbo. Ta je prepuščena Go- spodu. Nam pristojna odpuščanje. Roka svetne pravice bo morda pač doletela storilce, toda Viktorja ne bo obudila. Naše bodi odpuščanje, kakor je rajni brat še v svojih zadnjih zdihih odpuščal ti- stim, ki so mu umorili telo. Mi ne mečemo ob- sodb na zapeljane storilce. Tudi oni so žrtve so- vrašstva, ki ga netijo nekateri proti vojskacom krščanske misli, ki je načelo ljubezni in odpušča- nja. Mučenik krščanske misli si, brat Viktor, prvi orlovski mučenik. Strašno je sovrašstvo današnjega sveta proti krščanstvu in njegovim oznanjevalcem in spoznavalcem. Zato pa na tem svetem kraju ob grobu nedolžne žrtve vsem, ki gredo na nas s kli- čem: »Sovrašstvo vsem, ki niso z nami!« — kličemo mi: »Odpuščanje vsem, ki nas sovražijo!« Ti pa, brat Viktor, nad čegar grobom bo kmalu zrastle trav- ca, boš videl odpirati se grobove, ki bodo spreje- mali vase drugega za drugim nas, ki smo danes tu. Videl boš odpreti se grob, ki bo sprejel vase tudi truplo tistega, čegar roka Te je umorila. Naj bo tedaj nam vsem kakor tudi onemu, čegar žrtve si, dano, da homo vsi deležni milosti tiste krščan- ske vere, za katere zmaga si delal in tudi padel. Naj bi ta Tvoja žrtve bila klic onemu delu naše mladine, ki je doslej omamljen preklinjaj, kar je nam bilo sveto, da se vrne, da zavladna nad našo mladino in vsem ljudstvom ljubezen, bratstvo, po- štenje in krščansko življenje. To naj bo naš po- slednji pozdrav na Tvojem zadnjem zemskem po- tu! Počivaj v Gospodu, brat Viktor!

Na tisoče ljudstva je na grobu plakalo, mo- hilo in sklepalo, da žrtve ni bila žrtvovana zaman. Viktorju Novaku, prvi orlovski žrtvi, pa naj ljubi Bog podeli večno plačilo!

Dnevne novice.

Župnim uradom. Na državni praz- nik obletnice narodnega osvobojenja dne 29. oktobra 1920 se bo, za Ljubljano vršila slovesna služba božja v tukajšnji stolnici ob desetih pontifikalna maša in zahval- nica »Te Deum«. V župnijah na sedežih okr. glavarstev in sodišč naj se slovesna služba božja vrši istotako na dan 29. okt. 1920, v ostalih župnijah v škofiji pa na- slednjo nedeljo, dne 31. oktobra 1920 po redu, določenem za praznovanje državnih praznikov. — Škofijski ordinariat v Ljub- ljani, dne 23. oktobra 1920.

Škof dr. Zschokke umrl. Dne 23. oktobra je na Dunaju umrl stolni prost, namestni škof in sekijski načelnik v dr- žavnem uradu za pouk dr. Herman Zschokke v starosti 84 let.

Drugi kongres jadranskega zbora, ki se je imel vršiti, kakor že naznanjeno, 31. t. m. in 1. novembra v Belgradu, se je odložil na nedoločen čas. Opozarjamo na to vse naše zaupnike in delegate. — Taj- ništvo Jadranskega zbora v Ljubljani.

Za naše gg. oficirje. Včeraj je izšla naredba, da morajo vsi štabni oficirji, ki niso še napravili štabnooficirske izkušnje, to izkušnjo takoj napraviti, če ne, se pen- zionirajo. Čujemo, da se te prilike name- rava poslužiti mnogo častnikov.

Duhovsko prenočišče so na sploš- no željo hrvatske duhovščine uredili v nadškofijskem semenišču v Zagrebu. Tu bodo duhovniki, ki prihajajo v Zagreb, od 1. prih. mes. proti primerni odškodnini do- bivali prenočišče in hrano.

»Čiščenje.« Od 40. polka v Ljub- ljani je premeščenih zopet kar pet sloven- skih častnikov v Albanijo in Macedonijo. Polkovnik Bleiweis mora s svojo soprogo odrinuti nekam v staro Srbijo. Kakor zna- no, je bil pred kratkim tudi major Andrej-

ka premeščen iz Ljubljane v Belgrad. Edi- nemu slovenskemu polkovniku, ki je ostal še v Ljubljani, g. R., gladijo ljubeznive roke pot na Balkan. Kakor znano, je že nebroj slovenskih častnikov podalo ostavo- ko. Tako bo Slovenija kmalu očiščena do- mačih častnikov in vojakov.

Uradniški konzumi. V zmislu na- redbe o ureditvi uradniških plač se na- meravajo po vsej državi osnovati uradni- ška konzumna društva, katerim bi preskr- bovala blago srednja uradniška zaloga v Belgradu, ki bi bila pod državno upravo. Za to zadrugo potrebni kredit v znesku 25 milijonov dinarjev se bo zbral na ta način, da se pri državnih izplačilih doba- viteljem, trgovcem in industrijcem pridrži po 1 odstotek vsote, a uradniki bodo pla- čevali za zadrugo po 10 odstotkov svoje plače.

Promet južne železnice na Koro- škem. Obratno ravnateljstvo južne želez- nice v Ljubljani objavlja: V nedeljo, dne 24. oktobra, prevzame v obratovanje pro- go Celovec-Pliberk avstrijska uprava juž- ne železnice. Vsled tega vozijo od pone- deljka, dne 26. oktobra, dalje naši osebni vlaki na koroški progi le do Prevalj in od- nosno iz Prevalj. Promet med Prevaljami in Pliberkom je začasnno z istim dnem ukinjen.

Hrvatski Sokol se je razcepil v »Hrvatski Sokol« in »Jugoslovanski So- kol«. V poslednjem se nahajajo seveda Pri- bičevići.

Strokovna zadruga zidarskih moj- strov Slovenije v Ljubljani, je imela dne 17. oktobra 1920 v mali dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani občni zbor, na katere- rem so bili soglasno izvoljeni za načelnika g. Valentin Accetto, Trnovski pristan št. 14, za podnačelnika g. Matko Curk, Zvonarska ulica št. 9, za odbornike sledeči gg.: Avgust Accetto, Ljubljana, trg Tabor št. 2; Jernej Hlebeš, Ljubljana, Hradskega vas št. 32; Kožuh Ivan, Ladja 9 pri Ljubljani; Nered Franc, Gaberje 55 pri Celju; Sršen Ivan, Domžale 141. — Za namestnike so bili iz- voljeni gg.: Černe Andrej, Ljubljana, sv. Petra cesta 2; Korošec Drago, Braslovce; Marinčič Fran, Glince pri Viču 207; Ogrin Ivan, Ljubljana, Grubarjevo nabrežje 5; živice Franc, Ljubljana, Rimska cesta 17. Za zaupnike posameznih okrajev so pa bili potrjeni oziroma na novo izvoljeni sledeči gg.: za okrajno glavarstvo in sicer: **Črnomelj:** Vrinskele Fran, Vinica; **Kam- niki:** Sršen I., Domžale; **Kočevje:** Vavtar J., Sodražica 136; **Kranj:** Bidovec I., Huje št. 5; **Krško:** Šafarič M., Radeče pri Zidu- nem mostu; **Ljubljana:** Burjak M., Horjul št. 74; Kožuh I., Ladja 9; **Litija:** Vodopivec J. ml., Zagorje ob Savi; **Novomesto:** Hoče- var M., Trška gora 28; **Radovljica:** Simčič I., Jesenice; **Brežice:** Šafarič M., Radeče; **Celje:** Nered F., Gaberje pri Celju; **Ljutomer:** Jandi A., Ljutomer 173; **Konjice:** Goligranc F., Prevat 22; **Maribor:** Ledin- nek I. Te en; **Ptuj:** Spes I., Maribor, Lin- hartova ulica 18; **Slov. Gradec:** Korošec D., Braslovce; pol. ekspozitura **Cerknica:** Ronko I. ml., Cerknica 65; pol. ekspozitura **Mozirje:** Korošec D., Braslovce; **Ljubljana,** mesto: Val. Accetto, Trnovski pristan 14; mesto **Celje** kot okrajno glav. Celje; mesto **Maribor** kot za okr. glav. Ptuj; mesto **Ptuj,** kot za okr. glav. Ptuj. — Za Koroško in Prekmurje se določijo, ko se razmere uredi. — Pisarna se nahaja v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14. — Načelstvo;

Tobačna zaloga v Mozirju je do 18. novembra 1920 potom javnega natečaja razpisana. V enoletnem času se je v tej zalogi oddalo tobač. materijalij za 1,336,531 kron 96 vin, kupne cene, v založno trafiko pa po konzumentski ceni računeno za 153,708 K 35 vin., na kar je založniko pri- padel trafikantski dobiček po 12,974,35 K. Natančnejše podatke daje finančno okraj- no ravnateljstvo v Mariboru in vodstvo preglednega okraja finančne straže Celje. Predno se ponudba izroči, se mora polo- žiti 13,400 K jamščine.

Roziv konkurznim upnikom Glav- ne posojilnice. Novembra meseca 1920 se bo izplačala prijaviteljem upnikom Glavne posojilnice v Ljubljani 8 odstotna kvota svojčas likvidirane glavnice. Vsi upniki, ki so tekom časa spremenili svoj naslov, se s tem pozivljajo, da prijaviyo svoj sedu- nji natančni naslov obenem z navedbo številke vložne knjžice najkasneje do 2. novembra 1920 namestniku upravitelja konkurzne mase dr. Otonu Fettichu, od- vetniku v Ljubljani, Sodna ulica šte. 11. Oni upniki, ki so svojčas prijaviili svoje terjatve po kakem denarnem zavodu (hranilnici ali posojilnici), pa so med tem že vzeli svoje knjžice nazaj, naj pošljejo na gorenji naslov potrdilo dotičnega de- narnega zavoda, da so upravičeni dvigniti konkurzno kvoto in naznanijo tudi svoj natančni naslov ter številke vložne knji- žice.

Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani ima dne 31. oktobra ob 11. uri dopoldne v mestni posvetovalnici ljub- ljanski svoj občni zbor s sledečim spore- dom: a) nagovor predsednika; b.) poročilo blagajnika za čas od leta 1914 dalje; c.) poročilo preglednikov; d.) sklepanje o raz- družjenju društva; d.) sklepanje o društ-

ventu imetju. — Opozorjeno bodi na določila §§ 13, 14, 15 in 20 društvenih pravil in zračno prošeno za čim večjo udeležbo. — V Ljubljani, dne 22. oktobra 1920. — Dr. Karel Triller, predsednik. Dr. Alojzij Kokalj, blagajnik.

— **Novi avstrijski bankovci.** »Wiener Zeitung« objavlja razglas Avstro-ogrške banke, po katerem se od 5. oktobra 1920 izdajajo nečigosi bankovci samo z oznako: »Izdano po 4. oktobru 1920.«

— **Prepovedan časopis.** Na Dunaju izhajajoči avstr. list »Neuigkeits-Weltblatt« je zaradi pisave, naperjene proti interesom kraljevine SHS, prepovedan v Jugoslaviji.

— **Zopeina otvoritev poštne nabiralnice Hodoš (Prekmurje).** Z 10. dnem oktobra 1920 se je zopet otvorila poštna nabiralnica Hodoš, ki spada k poštnemu uradu Velika Dolina.

— **Uvedba selske službe.** Pri kr. poštnem uradu Zgornji Cmurek se je uvedlo dostavljanje poštne pošiljke po selskem pismonoši v sledeče vasi: Vretje, Rosshof, Absberg, Anblick, Drobčinci, Zigerce, Grabe, Mlethsdorf, Lokavec, Neuberg, Vratji vrh, Svečani in Sladki vrh.

— **Tatvina.** V sredo ob 6. uri zvečer je bil ukraden pri »Stari pošti« v Kranju dvokolesen voz z upreženim oslom; na vozu je bilo več blaga. Kam je tat izginil, se ne ve. Imenuje se Matija Elsenfelder. Dejal je hlapcu, da sta voziček in osel njegova, nakar mu je ta oboje izročil. Sviri se pred nakupom. Kdor bi kaj vedel o tem, naj naznaní orožništvu ali okradencu Francu Juhant, Moste pri Komendi št. 35.

— **Čevlje kupujte od domače tvornice Peter Kozina & Ko, zaloge Ljubljana, Breg.** Znižane cene. Pri naročilu se izvolite sklicivati na oglas v »Slovenca«.

Ljubljanske novice.

lj Priraditev Orlovskega odsaka katoliškega Mladenškega društva bo danes ob 6. uri zvečer v Ljudskem domu. Na sporedu je izvirna igra »Brat Janez«, govor g. urednika Fr. Terseglava in srečolov. Vstopnice se dobivajo dopolne od 10. do 12. ure v Rokodelskem domu in od 5. ure dalje pri blagajni v Ljudskem domu.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** nima danes pevske vaje, prihodnja vaja bo v torek dne 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer.

lj **Stalna Vincencijeva konferenca sv. Nikolaja** ima sejo v ponedeljek, 25. t. m., zvečer ob pol 6. uri v knezskofijski palači. Prosimo obilne udeležbe.

lj **Sentpeterska Elizabetna konferenca** ima sestanek v ponedeljek, dne 25. oktobra 1920 ob pol 7. uri zvečer v društvenih prostorih.

lj **Uradna ugotovitev.** Univerzitetni Svet v Ljubljani je dne 5. maja 1920 z dopisem št. 36/pr predložil ministru prosvete g. dr. Franca Webra, priv. doc. na zagrebški univerzi, v imenovanje za docenta teoretične filozofije na ljubljanski filozofski fakulteti. Ministrstvo prosvete pa ga je p o m o t o m a z ukazom dne 27. avgusta 1920 imenovalo za izrednega profesorja, kakor je z istim ukazom pomotoma se enkrat imenovalo gosp. dr. Marjana Salopeka za izrednega profesorja, dasi je bil že imenovan z ukazom dne 26. marca 1920. Radi teh netočnosti je ministrstvo prosvete z ukazom z dne 30. septembra 1920 razveljavilo ukaz z dne 27. avgusta 1920 glede teh dveh imenovanj gospodov ter imenovalo gosp. dr. Franca Webra z ukazom z dne 7. oktobra 1920 za docenta teoretične filozofije na ljubljanski filozofski fakulteti. — Rektorat univerze univerze v Ljubljani, dne 22. oktobra 1920. Zupančič I. r., rektor.

lj **Občni zbor Francosko-slovenske organizacije** ne bo v sredo, 28. oktobra, temveč v sredo 3. novembra. (k)

lj **Prosvetno društvo za kolodvorski okraj v Ljubljani** je imelo dne 18. oktobra t. l. izredni občni zbor katerega se je udeležilo 65 članov. Iz odborovega poročila posnemamo, da šteje društvo 236 članov. Veliko oviro njegovemu delovanju in notranji okrepljivosti tvori dejstvo, da nima in ne more nikjer dobiti lastnih prostorov. V dobi po zadnjem obnem zboru meseca januarja t. l. se je kljub temu vršilo 24 odbov. sej, 5 predavanj, 3 diskusijski večeri, 1 družabni večer in 1 izlet. Predavanja in diskusijske večere je posečalo povprečno po 70 članov. Med letom sta bila ustanovljena orlovski in orliški odsek, izmed katerih šteje drugi že nad 20 pridno delujočih članic. Telovadba se vrši na državni gimnaziji v Tomanovi ulici. Društvo razpolaga s čistim imetjem 5609 K 9 vin. Na obnem zboru je bil izvoljen nov odbor in sicer za predsednika znova Ivan Lazar, za odbornike pa p. dr. Gvido Rant, I. Kikelj, Anton Jež, Avgust Ogrizek, Ivan Perme, Fran Weiss, Fran Erc, Marija Vehovec, Marija Žitnik, Ivanka Rasp, Leopoldina Babnik, Ana Češnovar in Marija Perme. Za revizorje so bili izbrani Alojzija Janc, Franc Theuerschuh in Vinko Zabukovec. Sklepnjeno je bilo povišanje članarine, katera znaša sedaj letno za redne člane 10 K, za

podporne 20 K, za ustanovne pa 200 K enkrat za vselej. Sprejet je bil tudi predlog glede izpremembe društvenega imena, ki se odslej glasi: »Prosveta franciškanke župnije v Ljubljani.« Sklepoma je bila izrečena toplja zahvala predvsem oo. franciškanom, upravi hotela »Union« in denarnim zavodom, ki so z denarnimi podporami ali na drug način izkazali društvu svojo naklonjenost.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Ivan Pokorn, mizarski pomočnik, 36 let. — Ervin Matko, rejenc, 8 let. — Edvard Cister, delavec, 21 let. — Josipina Plahota, hišna posestnica, 68 let. — Marija Josipina Bajc, nadučiteljova hči, 1 mesec. — S. Frančiška Alfreda Lenarčič, usmiljenka, 27 let. — Ivan Janežič, dninar, 42 let. — Marija Bizjak, mestna uboga, 79 let. — Josip Javornik, posestnik, 45 let. — Ivan Škerl, mehanik in posestnik, 68 let. — Leopold Korže, nadučitelj v p., 61 let. — Ana Kunej, natakarica, 19 let. — Bernard Pavlin, posestnikov sin, 3 dni. — Valentin Zorc, rejenc, 2 leti.

lj **Ljubljanski trg.** Pretečeni teden je bilo tržno življenje manj živahno. Goveje meso se konzumira močno, medtem ko svinjsko meso in slanina precej zaostaja. Svinjsko meso I. vrste stane 30 K, slanina 50 K, na debelo 49 K. Cena prašičev je dossegla višek in je pričakovati padca iste. Telečjega mesa primanjkuje, tržna cena je 22 in 20 K. V bodoče se bomo morali zaglati le z domačimi teleci. Drobničnega mesa je veliko po 18 K kg. Konzum ni posebno živahen. V zadnjem času je postal konzum pitanih volov iz Slovenije v Avstrijo zelo živahen, posebno iz Maribora in sedaj tudi iz Ljubljane. Vsi znaki kažejo, da bi znal imeti ta izvoz, ako bi se razvil še v večji obseg, zelo neugodne posledice na goveje mesne cene, kakor smo videli, da je izvoz prašičev slednjim močno navil cenc. Izvoznikarji govejega mesa so vsled medsebojne konkurence bliskoma navili cene volov, kar ima brezdvomno na celoten konzum katastrofalne posledice. Opozarja se interese, da se za ljubljanski trg ne bo na noben način dovolilo podražje govejega mesa. V prodaji sadja je nastopila stagnacija. Nenadoma namreč so skočile cene sadju vsled velikega nakupa našega sadja po inozemskih trgovcih. Prejšnja povprečna cena 2 K za kg na debelo je močno skočila. Ta položaj vpliva močno na dovoz kmečkega sadja na ljubljanski trg, vzlic popolnoma primerni ceni 4 K za kg dobrih jabolok. Stojničarke prodajajo jabolka po 4 K kg, najlepše pa po 5 K. Opozarja se interese, da se nikakor ne bo dovolilo povišanje teh cen. Kvaliteta sadja po stojnicah je srednja. Izvrstno blago je izvanredno redko. Kostanja je zelo mnogo, a splošno se stranke pritožujejo, da je izvanredno slab. Gobe, jurčki, so se zopet pojavili na trgu. — Zelenjave preostaja. — Divjačine na trgu letos ni, ker prevzamejo vse na razpolago stoječe blago restavracije. — Jajca so skoraj popolnoma izginila z ljubljanskega trga. Po Dolenjski in Štajerski se kupujejo jajca v velikem obsegu za Zagreb, tako da za naš konzum ne preostaja skoro ničesar. — Kvaliteta moke se je nekoliko zboljšala, a še vedno ne zadostno. Prejkoslej se konzumenti branijo črne krušne moke in kupujejo raje dražje belo moko. — Peke se opozarja, da velja krušna cena 15 K za bel kruh za vse izdelke. Male zemljice za kavarne in restavracije se smejo prodajati le v toliko dražje, kolikor znašajo stroški za izdelovanje in pridelki mleka. — Krompirja prihaja na trg dovolj ter se dobi že po 2 K na debelo.

Cerkveni vestnik.

c **Jezuitska kapela.** Danes popoidne ob 5. uri propoved in litanije. Predmet propovedi: Socialne posledice nečistosti.

Dijaški vestnik.

d **Akadska kongregacija** ima svoj redni sestanek v sredo dne 27. oktobra t. l. ob 20. uri v Marijanski kapeli. Udeležite se tega prvega sestanka polnoštevilo! Prefekt.

d **Novi odbor »Danice«** ima danes, 24. t. m. ob 14. uri v društvenem lokalu sejo. Tov. odborniki, polnoštevilo! Predsednik.

d **Seja osrednjega odbora SDZ** se vrši v ponedeljek 25. oktobra t. l. točno ob 14. uri v zveznem lokalu. — Predsednik SDZ.

d **Funkcionarji podružnice SDZ**, naj se polnoštevilo udeležijo seje osrednjega odbora SDZ v ponedeljek, 25. t. m. ob 14. uri. — Predsednik SDZ.

d **Ženska organizacija SDZ Ljubljana** ima danes točno ob 11. uri svoj redni sestanek v lokalu SDZ. Referira ga. dr. Š. o Koroški. — Predsednica.

Turistika in sport.

Jadran : **Hermes.** Prvenstvena nogometna tekma Jadran : Hermes se vrši danes ob 10. uri na prostoru Ilirije. (k)

Lahkoatletične tekme, ki se vrše danes ob 15. uri na prostoru Ilirije, vzbujajo mnogo zanimanja. Še večje zanimanje vladaja sedaj za damsko rokometno

tekmo, ki se vrši po lahkoatletičnih tekmah. Tudi v lahkoatletičnem programu so točke za dame. (k)

Svoboda : Primorje. Prvenstvena nogometna tekma Svoboda : Primorje se vrši danes ob 13. uri. (k)

Najnovejša poročila.

VLADA BO ZAHTEVALA OZEMLJE JUŽNO OD DRAVE.

LDU Zagreb, 23. okt. (ZNU.) »Riječ« javlja iz Beograda: Naša vojska je pričela izpraznjevati cono A na Koroškem. Zdi se, da bo zahtevala naša vlada, da se naši kraljevini prideli ozemlje južno od Drave, v katerem je večina glasovala za nas.

POGAJANJA ZA ITALIJO.

LDU Beograd, 23. okt. (ZNU.) Dr. Vesnić in dr. Trumbić sta se včeraj dalje časa razgovarjala o zunanjih politikah. Vidi se, da je porabila Italija vsa dosedanja pogajanja v prvi vrsti za to, da preišče teren in da vidi, kakšno je stališče naše vlade proti pogajanjem.

LDU Zagreb, 23. okt. (ZNU.) »Obzor« javlja iz Beograda: Kakor izgleda, so pogajanja z Italijo za dalje časa odgodena. Verjetno je, da se bodo pogajanja nadaljevala šele tedaj, kadar vstopi v vlado kaka druga osebnost, ker menijo, da si Giolitti ne upa iz strahu pred nacionalisti otvoriti pogajanja. On poizkuša ponavljati igro Dodekaneze.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO V SMRTNIH ZDIHLJAJIH.

LDU Zagreb, 23. oktobra. (ZNU) Današnje »Novosti« pišejo pod naslovom: »Konec začasnega narodnega predstavništva.« Na včerajšnji seji narodnega predstavništva se je pokazalo to, kar se je že dolgo pričakovalo, to je, da ta parlament ni več sposoben za delo. Na sejo je prišlo komaj 50 poslancev. V obče se misli, da bo naslednja seja dne 12. decembra, t. j. na dan sestanka konstituantne. Predsednik je le bolj radi oblike naznanil, da bo določil dan prihodnje seje. Gotovo pa je, da se narodno predstavništvo dolgo ne misli sestati, ker dobivajo člani parlamenta daljše dopuste.

LDU Beograd, 23. oktobra. (ZNU) Danes dopolne je bila seja ministrskega sveta. Razpravljali so o položaju, ki je nastal vsled tega, ker narodno predstavništvo ne more več delovati. Poleg tega se je razpravljalo tudi o naredbah in o finančnih vprašanjih.

KRIZA V DALMATINSKI VLADI.

LDU Zagreb, 23. oktobra. (ZNU) »Novosti« javljajo iz Splita, da pada predsednik dalmatinske vlade, dr. Krstelj, ostavko, in to zato, ker se ne strinja s tem, da prevzame dr. Lozovina, ki je član ljudske stranke, poverjeništvu za prosveto v pokrajinski vladi.

VOLIVNI BOJ V AMERIKI.

LDU Amsterdam, 23. oktobra. (Wolff) Washingtonski dopisnik lista »Times« poroča, da je volivna borba v Ameriki dossegla višek. Agitacija za Hardinga, kakor za Coxa je velikanska. Obe stranki se srdito napadata.

IZ RUSIJE.

LDU Moskva, 23. oktobra. (Brezzič.) Ruska vlada je poljsko vlado obvestila o izvršeni ratifikaciji predmirovne pogodbe v Rigi.

LDU Moskva, 23. oktobra. (Brezzič.) Dne 21. oktobra je bila osvojena Čita, zadnje veliko mesto sibirskih profirevolucionarjev. Semenov je pobegnil v letalu.

JAPONSKA ZASEDE MANDŽURIJO.

LDU Amsterdam, 23. okt. (Wolff.) Pekingski dopisnik lista »Timon« javlja, da je 10.000 močna japonska četa iz Vladivostoka vkorakala v Mandžurijo, da varuje japonske interese. Kitajska vlada je japonski na to naznanila, da lahko tudi sama vzdržuje red.

Sodišče in policija.

s »Iz vagonov«. Železničarju Josipu Novaku kateri stanuje v Ljubljani na poljskem tiru, je bilo ukradeno 400 K denarja, zlat poročni prstan vreden 450 kron, 2 srebrna prstana z obeskom, vredna 120 K, par ženskih zlatih uhanov vrednih 600 K, ženska jopa vredna 150 kron in par ženskih nizkih čevljev vrednih 300 K.

s **Ukradeni zavitek na ljubljanskem glavn. kolodvoru.** Na gl. kolodv. je bil pred odhodom dolenskega vlaka ukraden zavitek gospodu Lovru Zevu iz Trebnjega, v katerem je bil sukanec, trakovi, noži in papir za pisma. Gospod Zev je oškodovan za čez 3 tisoč kron.

s **Velika tatvina v vili g. dr. Kokalja.** V podstrešju hiše g. odvetnika dr. Kokalja v Marmontovi ulici, v kateri stanuje le gospod Kokalj s svojo rodbino, je bilo iz nezaklenjene skrinje ukradeno: frak s telovnikom in hlačami v vrednosti 4000 K, površnik svillo sive barve z znamko tvrde Gricar in Mejač v vrednosti 2000 K, nova temno modra zimska suknja s kožuhovina-

sto podvlako v vrednosti 6000 kron, kompletna temnorjava obleka g. Zdenka Kokalja vredna 1500 kron, temnomodre hlače mornariške uniforme vredne 1000 K in 3 spodnje hlače zaznamovane na pasu z rdečimi »A. K.«, vredne 150 kron, tako da znaša skupna škoda 14.650 kron. Tat je bil pri tatvini zelo izbirljen. Ni se zadovoljil s slabo obleko, izbral si je le boljše predmete.

s **Iz zaklenjenega železniškega voza in zaklenjenega kovčka** Jožeta Jurana je ukradel Valentin Bitenc iz Stražišča gotovine 2560 K. Deželno sodišče v Ljubljani je obsodilo Bitenca na 3 mesece težke ječe, poostrene s postom na mesec.

s »Ali si ti človek, ki si od komunistov k Zvezarjem pristopil!« je kričal 17. t. m. ob 22. in trideseturi v gostilni Franca Nerada v Rožni dolini kurjač južne železnice France Kucler nad uslužbencem južne železnice Francom Šušteršičem in ga končno udaril s pestjo po glavi, na to je pa stekel iz gostilne. V gostilni nahajajoči se čevljar Anton Zalar je šel za Kuclerjem, hoteč ga pozvati na odgovor, ko se mu je pa približal, je zamahnil Kucler proti njemu z roko, v kateri je držal odprt nož. Ko je Zalar videl, da se je nekaj zabliskalo, je vzdignil desno roko pred sebe, v tistem trenutku je pa že začutil, da mu je Kucler prerezal dlan na roki. Kucler je prišel tudi pred približno dvema mesecema k Šušteršičevi ženi Josipini v stanovanje in ji zagrozil: »Jaz bom hudiču (mislil je na njenega moža), že pokazal, ker je prestopil k Zvezarjem.«

s **Ukraden panj čebel.** Orožniki v Gornjem Gradu so dognali, da sta Matevž Romšak in Franc Osolnik iz Gozda meseca avgusta l. 1919 vzela Jakobu Zavolovsku iz Tiroška pri Novi štifti, ko je vozil s pašo na Kranjskem 24 panjev čebel na svoj dom, pred Kuharjevo gostilno v Črni medtem, ko je malo obstal, 1 panj s čebelami in skatlo s satovjem.

s **Sumljivi aretovanec.** Dne 21. t. m. je v Malovrhovi gostilni v Kamniku na Grabuu orožnik Alojzij Steklasa zasačil nekega sumljivega človeka, ki se je, ko ga je g. Steklasa vprašal, kako se piše in od kod je doma, tako ustrašil, da je komaj odgovarjal, da se piše Valentin Kavčič in da je baje bil 12. avgusta 1898 v Ljubljani rojen in da je služil nazadnje pri restavraciji Dolničarju na Jesenicah za natakarja in da je nezakonski sin Marije Rant. Rekel je, da nima nobenih dokumentov, toda dobila se je pri njem delavska knjižica, izstavljen na ime Jakoba Rižnarja in potna izkaznica, glaseča se na ime Avg. Zupančič. Imel je denarja 1040 dinarjev. V Kamniku je prišel pred nekaj dnevi in je v mestu potrošil veliko denarja. Zaradi njegovega sumljivega obnašanja so možakarja aretirali.

s **Pretep na Posavju.** Dne 17. oktobra letos so pili Ivan Šimenc, Josip Gašper in Ivan Hvastja v gostilni Marije Kunaver v Savljah. V gostilno je prišel ob pol 24. tudi posestnikov sin Josip Drešar, ki je pustil kolo pred gostilno. Fantje so kmalu po Drešarjevem prihodu zapustili gostilno, za njimi je kmalu odšel tudi Drešar, ki svojega kolesa ni več našel, šel je za fanti, jih došel in jih vprašal, če ni morebiti kdo odpeljal njegovega kolesa. Mesto odgovora je zgrabil Gašper Drešarja za prsi in ga je udaril z roko večkrat po glavi, priskočila sta tudi Jože in Ivan Šimenc, ki sta ga suvala z nogami v nogo in ga klofutala. Med pretepom se je pa odstranil Ivan Hvastja in je šel proti gostilni Kunaverjeve, kjer je našel za gostilno Drešarjevo kolo, katero je odpeljal na svoj dom, nato se je pa vrnil nazaj in je pomagal tovarišem pretepati Drešarja. Drešar je bil poškodovan na desnem licu in na vrhu glave in na levi nogi. Vsled dobljenih udarcev mu je tekla tudi iz nosu in iz ust kri.

s **Tatvina pri »Slonu« v Ljubljani.** Samski železniški praktikant Ivan Jerina je 23. julija letos v hotelu Slon vzel Francu Novaku s Češkega prtljago vredno 3736 kron in jo oddal postreščku z naročilom, na jjo odnese v hotel Štrukelj. Odejo in površnik je Jerina prodal starinarju Ivanu Zajcu, s kovčkom se je pa odpeljal v Zagreb in je rekel, da mu je bil v Zidanem mostu ukraden. Dne 31. julija je pa Jerina ukradel Josipu Puharju kolo vredno 1600 kron. Deželno sodišče v Ljubljani je Jerino obsodilo na 4 mesece težke ječe, poostrene s postom na mesec.

s **Tatvine v gozdih na Javorniku.** — Franc Braniselj, Matija Štrukelj, Anton Obreza in Anton Škof, vsi iz Dolenje vasi pri Cerknici, so si prilastili več hoi iz Windischgrätzovih gozdov. Škof in France Braniselj sta si pa tudi prilastila tri hoje iz gozdov Marije Ule in Marije Škof. Deželno sodišče je o zadevi dvakrat razpravljalo in so dobili Braniselj 3 mesece težke ječe, poostrene z enim postom na mesec, Štrukelj 3 tedne ječe, Obreza 6 tednov ječe, poostrene z enim postom vsakih 14 dni in Škof 2 meseca ječe, dopolnjene z enim postom na mesec.

s **Kradel in grozil stražniku, da ga bo strl.** Duš. Petrovič iz Negotina doma, pristojen v Beograd, oženjen natakar v Ljubljani, je ukradel na dvorišču hiše št. 8 na Gospodsvetski cesti žensko obleko, ki se

je sušila tam. Po tatvini je odšel v Strgulčovo gostilno, kô si je prej ukradeni obleko ovil okoli pasa. Prišel je policijski nadstražnik Jakob Pavlovič, kateri je Petroviča aretiral in odvedel na stražnico. Petrovič je med potjo prostaško psoval nadstražnika in mu grozil, da ga bo strl in je dvigal proti njemu svojo pest. Deželno sodišče v Ljubljani je z ozirom na opisani dejanski stan obsodilo Petroviča na 6 mesecev strogega zavora, poostrenejša s postom na teden. Vstrel se mu je zavarovalni in preiskovalni zapor od 29. avgusta do 22. oktobra.

s Usoda bivše prisiljenke. Na Zavrteč št. 12 je bilo ukradeno čevljarju Silvo Knipicu 8. t. m. več perila v vrednosti 2000 kron. Policijski okoliški nadzornik Senčur je dognal, da je neka ženska ukradeno blago prinesla neki starinarici. Detektiv Močan je zasledoval vso zadevo in dognal, da je Knipica okradla 16. maja 1892 v Polščeku rojena brezposelna Ivana Meden, katero je 22. t. m. aretiral. Medenova je na policijskem ravnanju odkritostno priznala, da so jo 4. oktobra izpustili iz prisilne delavnice v Begunjah, 6. oktobra je prišla v Ljubljano, denarja si je prislužila v Begunjah 80 kron. Preživljala se je od tega, kar so ji plačevali možki; stalnega stanovanja propadla reva ni imela. Knipicu ukradeno blago je zamenjala pri starinarici, kateri je rekla, da se piše Angela Gvardija, za volneni ženski zimski jopič.

s Prijeti osumljeni tat. V Ljubljani sta aretirala policijski okoliški nadzornik Kurent in stražnik Franc Klincec 18. t. m. v nekem prenočišču Andreja Čerina iz Dolenjih Novakov 20, ker je 16. t. m. prekoril demarkacijsko črto in prišel iz Novakov v Ljubljano brez predpisane potnega lista. Na policiji so dognali, da je Čerin zasledovan še zaradi neke tatvine iz leta 1913 in da obstoja proti njemu nujen sum, da je izvršil v času od 27. do 29. septembra veliko tatvino pri posestniku Petru Modicu na Velikih Blokah, ker se je našla pri njem ura slična uri, ki je bila ukradena Petru Modicu.

s Tatvina med balinanjem. Ko je čevljarji Ivan Kumelj balinal na vrtu gostilne pri Kankrtu, mu je bil iz sukniča, katerega je položil na mizo, ukraden notes, v katerem je imel približno 1000 K denarja.

s Z orodjem po glavi udaril je Josip Mayer, poslovodja pri Kornu, ko sta se pripravala zaradi nekega orodja, kleparskega pomočnika Josipa Harsineka in mu je prebil kožo.

s Udarec s puškinim kopitom. Saks Miroslav, dijak VI. realke, je prišel do neke skupine kolesarjev na Celovski cesti, kar ga je udaril neki vojak, ki je šel peš med kolesarji, s puškinim kopitom po glavi. Udarec je prebil dijaku kožo na glavi v dolžini 3 cm in 2 cm v globocini.

Gospodarstvo.

g Zadrúna banka v Mariboru. Zadrúna banka v Splitu ustanovi v Mariboru svojo podružnico, in sicer v Gospolski ulici št. 20, kjer je vzela v zakup hišo trgovca Pirchana. Imela bo svoje bančne in uradne prostore v pritličju in v I. nadstropju tega poslopja. Organizacija vsega bančnega poslovanja je poverjena ravnatelju dr. Vekoslavu Kisovcu ter prične banka početkom decembra že poslovati. Zadrúna banka je popolnoma zadrúgarska institucija, in sicer je ustanovljena od Zadrúnega saveza v Splitu. Leta 1915. je Zadrúni savez že ustanovil svojo lastno Zadrúno banko na Reki, ki se je med vojno razen z bančnim poslom bavila tudi s transporti in pomorskim zavarovanjem ter postala v tem pogledu najkrepkejša institucija na Reki. Telega leta pa je Zadrúni savez, ki se je prej tudi sam bavil z bančnimi in trgovskimi posli, osnoval v Splitu posebno zadrúno banko, kateri je izročil vse denarno in trgovsko poslovanje ter sam ostal popolnoma zadrúgarsko-revizijski organ. Pred enim mesecem je ta banka otvorila v Novem Sadu podružnico v svoji lastni hiši, dočim je v Zagrebu skle-

nilo ravnateljstvo banke, zidati skupno s Savezom hrvatskih zadruga poseben Zadrúni dom, kjer bodo razen za banko tudi prostori za hrvatski Zadrúni savez ter za razne izložbe poljedelske in drugih strok. Zanimivo je, da Zadrúna banka nima zasebnih delničarjev, marveč da morejo postati delničarji tega podjetja le zadrúge, odnosno savezi zadrúg, kar je z narodnogospodarskega stališča gotovo hvalevredno, ker se s tem zabranjuje spekulacija velekapitala, pač pa se štiti domači mali kapital. Delniški kapital Zadrúne banke je 50 milijonov kron, od katere vsote je vplačanih 15 milijonov. Zadrúna banka skupno s Zadrúnim savezom eden glavnih akcijonarjev industrijalne zajednice v Omišu, s popolnim vplačanim delniškim kapitalom 30 milijonov K ter vzdržuje sedem tvornic, ki imajo veliko bodočnost, ker dobivajo takorekoč brez stroškov vodno silo od Sufida.

g Vprašanje premoaga. Belgrajska „Politika“ piše: V vprašanju splošnega pomanjkanja premoaga za državna podjetja, kakor tudi za privatne potrebe, je bila v prometnem ministristvu konferenca, katere so se poleg zastopnikov prometnega ministristva udeležili tudi zastopniki ministristva za šume in rude, prehrano in obnovno dežel, finance, trgovine in industrije ter socialno politiko. Konferenca je soglasno sklenila, da bi bilo treba: 1. da se vsa vprašanja o produkciji in razdelitvi premoaga osredotočijo v centralni direkciji v Belgradu, v kateri bi bili zastopniki vseh resortnih ministristev in v katero bi vstopila tudi vsa pokrajinska ravnateljstva; 2. da se v privatnih premoagovnikih normira cena premoaga na ta način, da se producentom, razen priznanja stroškov za režijo, delavske moči in investicije, prizna tudi del dobička; 3. da mora producent del čistejšega dobička vlagati za stalno povečevanje produkcije. Prometni minister bo o tem poročal ministrskemu svetu in bo ministristki svet nabrže sklenil normiranje cen premoaga in sklepal tudi o sekcijah, ki bi bile eventualno za to rešitev potrebne.

Knjige iz Jugoslovanske knjigarnice, ki naj ne manjkajo v nobeni knjižnici:
Josip Jurčič, Spisi. (Uredil dr. Ivan Grafenauer.) IV. zvezek: Cvet in sad. — Hči mrtvega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata. — Cena 19 K 20 vin., vezano 31 K 20 vin.
 V. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetškega cesarja. — Mej dvema stoloma. — Cena 19 K 20 vin., vezano 31 K 20 vin.
 VI. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer. — Cena 19 K 20 vin., vezano 31 K 20 vin.
Fran Erjavec Izbrani spisi. (Uredil Ivan Dornik.) I. zvezek. — Povest inia sledečo vsebino: Fran Erjavec (življenje-pis). — Na striževem domu. — Zamorjeni cvet. — Hudo brezno sveti. — Huzarji na Polici. — Veliki petek. — Avgustin Ocep. — Izgubljen mož. — Božični večer na Kranjskem. Cena vezani knjigi 30 K.

Izgubljeno. Včeraj popoldne med pol 2.—2. uro je padla iz voza, ki je peljal iz Ljubljane po Martinovi cesti v Tomačevo zdravniška ročna torbica z obvezami in nekaterimi instrumenti. Najditelj se prosi isto vrtni proti nagradi, Trg Tabor 3, dr. Minaš.

Zgubil se je dne 6. t. m. črn, že obrabljen muf na poti iz Židovske ulice do mosta Sv. Jakoba. — Pošteni najditelj se uljudno prosi, da istega odda pri trvdki Götzl, Židovska ulica ali pa na policiji.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 396 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Paibrom. difarenca v C	Nabo, vetrovi	Padavine v mm
23./10. 21 h	735.7	6.6	0.5	obl.	—
23./10. 7 h	737.3	7.1	0.6	obl. z.	0.2
23./10. 14 h	737.7	8	0.4	obl.	—

Kuharica in gospodinja dobro izurjena isče službe h kakemu gospodu ali pa v večji zavod za takoj. Poizve se Kralja Petra trg 2. pri Hišniči, Ljubljana.

Slovenski točaji za začetrnike (dame in gospode), vsak torek in petek zvečer. Natančnejše: Kolodvorska ul. 23, 1.

Proda se. Predsobna stena z ogledalom in umivalnik. Križevniška ulica št. 6, dvorišče.

Kuharica, dobro izvečbana isče mesta v kuhinji, gospodinjje, ne traja li kakemu star. boljšemu samsk. gospodu. Ponudbe pod št. 4354. na upravo tega lista.

Organist, tudi godec, isče službe. Ponudbe, nudbe pod „Organist samski“ na upravo. 4300

Cvetlična in razna druga semena kupuje Josip Urbanč, trgovina s semenom, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

Malo posestvo v lepem kraju obstoječe iz niše, malega vinograda 4 njiv in gošda se za pravnizko ceno proda. Naslov pove upravnistvo Slovencea pod št. 4218.

Brez poseb. obvestila.

Egon baron Zojs naznanja v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov, da je njegova srčnoljubljena mati, gospa

Evgenija baron. Zojs, roj. baronica Simbschen

danes dne 23. oktobra po dolgi mučni bolezni mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo dne 24. oktobra 1920 ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti Gospoka ulica št. 15, na pokopališču k sv. Križu.

V Ljubljani, 23. okt. 1920.

Po zelo nižjani ceni nova dvokolesa, plašči, sivalni stroji in vsakovrstni zračnice, gorilci itd. Sprejemajo se v popravilo kolesa in sivalni stroji pri Bačetu, Ljubljana, Stari trg št. 26.

Stev. 7700.

Ustanove za obrtnike in vdove obrtnikov.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za leto 1920: a) osemnajst ustanov (8 po 30 K in 10 po 20 K) za onemogle uboge obrtnike vojvodine Kranjske; b) štirinajst ustanov (4 po 30 K in 10 po 20 K) za onemogle uboge obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske; c) pet ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov ter d) pet ustanov po 20 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev.

Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 15. novembra 1920.

Priloži naj se jim ob občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma, da je prošilec onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika in trgovca.

ŠTAMPILJE

GRAVEUR

ANT. ČERNE

LJUBLJANA

DVORNI TRG 1

Katalon Franke

Potrebujem okolu 1000 — 5000 parov

čevljev

z lošeniimi podplati; gornje usnje je lahko iz špalta ali iz kraveje kože. Izdelovalec naj se obrne name z najnižjo ceno in vzorcem. Grozdč, Bje-lovar. 4342

ŠTAMPILJE

iz kavčuka

CIRIL SITAR

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 13

Lepo posestvo

v spodnji Murški dolini, 47 oralov, od tega 7 oraj, vinograda, z večjim številom živine, zalogo in orodjem se proda za 2 milijona kron proti plačilu v gotovini. Dopise sprejema uprava pod šifro „Lepo posestvo 4354“.

Večje število dobrih

vinskih sodov

razne velikosti od 1 1/2 hl do 7 hl se proda.

Skladišče „BALKAN“, Dunajska c. 33. — Ljubljana.

Večja stanovanjska hiša, primerna tudi za industrijsko podjetje ali veletrgovino, v ljubljanski periferiji, izven užitinskega rajona, z velikim dvoriščem in gozdom se takoj proda. Pojasnila daje dr. Viljem Krejčl, odvetnik v Ljubljani, Wolfova ulica 5/L.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Resljeva c. 9.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Prostovoljna dražba

se bo vršila 25. in 26. oktobra t. l. od 9. do 12. in 2. do 5. ure popoldan v Predilnici št. 39, (Kolod. ulica). Prodajala se bo nova in stara hišna oprava, več motornih koles (motosikljev) in mizarsko orodje s 5 skobelniki (Hobelbanki) ter več vrst predmetov. — Toraj pozor mizarski obrtniki, ženini in neveste na nakup!

Ivan Goltes, miz. mojster, Ljubljana.

Usakovrstne napise

na steklo, žid, l. t. d. izvršuje

Fran Bricelj, Ljubljana, Selenburgova ul. 6.

KUPUJO SE OYČJE KOŽE

(jagnje) pa tudi druge

za kožube, ev. celo tudi dobro ohranjen kožni. Ponudbe pod RR. 4336. na tega lista.

Usnjarska tovarna Carl Pollak v Ljubljani

izdeluje zopet priznana najboljša usnjata

gonilna jermena

za osakorsine stroje in pogone,

kože za prevleko mobilij

Specijalnega stroja in najokusnejših vzorcev.

Dr. Ješe

zopet redno ordinira za očesne bolezni od 10.—12. dopoldne

Dunajska cesta 17.

OVES

ima poceni na prodaj Sever & komp, Ljubljana, Wolfova ul. 12

I. SANDRIN

LJUBLJANA.

Velika zaloga **usnja** kož, podplatov, gonilnih vsakovrstnega jermenov in boksa na debelo.

Mestni trg 6.

Hotelska družba v Celju proda velik dobro ohranjen komplet

portal

z železnimi zastori (Rollo). Visok je 3 m. Železnih zastorov je 12 deloma 1'50 do 2'40 m širokih. Prodajo se tudi lepe nove

stelaže

s krasnim hodnikom za manufakturo in konfekcijo. Interesentje naj se blagovolijo takoj obrniti na **Hotelsko družbo** pismeno ali ustmeno na Ljudsko posojilnico pri Belem volu v Celju.

„ALKO“ veletrgovina žganja družba z o. z. LJUBLJANA, Kolizej, telefon int. št. 535.

Naznanjamo našim cenj. odjemalcem, da je došlo novo blago in smo cene kljub novi trosarini, tako nizko računali, da smo v stanu, postreči našim odjemalcem najceneje z dobrim blagom.

Nudimo: Slivovko, brinjevec, rum, konjak in razne likerje.

Prosimo, blagovolite pred nakupom za naše cene vprašati.

Jšče se

trgovski uradnik

elektrotehnične stroke k takojšnjemu vstopu. Reflektant naj bo večš slovenskega in nemškega jezika, poznati mora ves v to stroko spadajoči material, obvladati kalkulacijo ter fakturiranje, sposoben mora biti oskrbovanja velike zaloge ter občevanja s strankami. Ponudbe naj se vpošljejo z zahtevano plačo vred na naslov: **Družba za elektr. industrijo, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8.**

Čevlji tovarne Peter Kržina & Co. Tržič

prodajajo se po znatno znižanih cenah.
Zaloga Ljubljana-Breg
 na debelo in drobno. Izdelki zagamčeno iz samega najboljšega usnja.

Dober zaslužek!

Več kolporterjev za razprodajo »Slovenca« in »Večernega lista« po Ljubljani za dobra mesta se sprejme. Vpraša se pri kolportaznem oddelku, Poljanski nasip št. 2, levo.

IVAN KRAVOS — MARIBOR.

Trgovina in zaloga: Aleksandrova c. 13. Sedlarske delavnice: Koroška c. 17.
 Sedlarski, jermenarski in torbarski izdelki. Različne opreme za konje, torbice za potovanje, nahrbtniki, dokolenice (gamaše) iz usnja itd. kakor tudi v to stroko spadajoče pritlikline. Niklasti okovi (garniture) za vprege.
Gonilni jermeni
 za stroje iz la usnja v raznih širinah v zalogi. — Silvalni in vezalni jermeni. Postrežba točna in solidna! — Postrežba točna in solidna!

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17,

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.

Skupno premagamo skupne težave! Svoji k svojim!

Zahtevajte ponudbo!

Zahlevajte ponudbo!

le bele papirne vrečice

od 1/2 — 6 kg razpošilja na vagonc in manjše količine

LUDOVIK ŠEF, MARIBOR. Prešernova ulica 1.

Tovarniška zaloga papirja in pisalnega orodja.

Telefon 148.

Brzjavni: Papiršef, Maribor.

Konfekcijska tovarna

družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta, Stožice.

Telefon 532. Osrednja pisarna: Aleksandrova cesta št. 3.

Največja jugoslovanska izdelovalnica moške, deške in otroške obleke. — Samo na debelo.

Matija Skender

javni notar, 5227 Butler Street

Pittsburgh, Pa.

United States of Amerika.

(monovaneže javnega notarja v Ameriki, ki mu je predvsem do tega, da se našim ljudem ne godi krivica od nobene strani.

Tovarna

Barva

vsakovrstno blago.

Jos. Reich

Kemično čisti

obleke.

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
 Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Svetlolika

ovratnike, zapestnice in sraice. —

PODRUŽNICE

Maribor
 Gosposka ul. 38

Novo mesto
 Glavni trg

Kočevje
 št. 39.

les:

žagan, tesan, okrogel, smrekov, jelkov, borov, hrastov, jamski les od m 2.50 dolgosti naprej kakor skorje, krajnike in drva kupuje po najvišji dnevni ceni

lesna trgovina

FR. PAJMAN, CELJE.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni
 stavbni inženier

Ljubljana,

Hilserjeva ulica št. 7.

Specijalno starbano podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izraha vodnih sil.

Večji

stavbeni prostor

ob državni cesti, z gozdom, oddaljen 5 minut od kolodvora, v ljubljanski periferiji se takoj proda. — Pojasnila daje dr. Viljem Krejci, odvetnik v ljubljani, L. Wolfeva ulica 5/L.

Prvovrstni

stroji za obdelavanje lesa polnojarmenike in orodje

dobavlja

Ringer & Co., Maschinenenerzeugungs- und Handels-Ges. m. b. H.
 Wien XV., Märzstrasse 4.

Topilni lonci iz grafita

od 2 do 150 kg vsebine, za vlivanje zlata, bakra in drugih kovin, prvovrstne znamke »patent J. FANTA«. Glavno skladišče za kraljestvo SHS pri trdkci:

SCHREIBER in FRIEDRICH

veletrgovina kovin in kovinastih izdelkov

ZAGREB, Vlaška ulica št. 22.

Stalno skladišče grafita za livarne, vseh vrst kovin in klesja, bakrenih cevi, okov za zgradbe in pohištvo, orodja ter železn. in kovinar. blaga.

Žične železnice

in vseh vrst

prevozne naprave.

Specialiteta

žične železnice za največjo silo jamske prevozne naprave za velike daljave. Predprojekti zastoj.

Seilbahn-Gesellschaft

m. b. H.

Wien III., Esteplatz 3-4.

Telefon 33-67.

Krznarski najnovjši, lastnoročni izdelki kakor pelerine, boe, mufl itd. so v zalogi:

Moderniziranje vsakovrstne kožuhovine v najkrajšem času pri:

LUDOVIK ROT, krznar

Ljubljana, Gradišče št. 7 (nasproti dram. gledališča).

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6
 obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela konec marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici) na hipoteke in v tekočem računu.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

»ZBIRAJTE ZA SKLAD SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE!«

V naši, poprej Samassovi, preko 150 let stari zvonarni vlivamo in prelivamo

cerkvene zvonove

vseh tež iz najfinejšega bronu. Prvovrstnost in trajnost naših izdelkov je zagamčena.

Zahtevajte naše cenike in proračune.

Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana.

Otvoritev trgovine.

cenjenim odjemalcem vljudno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano detaljno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bližajočo se zimsko sezijo priporočamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perilne parhente, flanele, cefirje, šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. — Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo

se priporoča

A. & E. Skaberne,

veletrgovina z manufakturnim blagom
 Ljubljana, Mestni trg 1.

GOSPODARSKA BANKA

V LJUBLJANI

postuje začasno v prostorih Zadrúžne zveze, Dunajska c. 38/1.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.